

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Lubomíra Velce a soudkyň JUDr. Zuzany Sváčkové a Mgr. Pavly Polednové ve věci

žalobce: **M. V.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou Mgr. Janou Gavlasovou
sídlem Západní 449, 253 03 Chýně

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/4, 128 00 Praha 2

o zaplacení částky 8 149 130,81 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. března 2021, č. j. 12 C 218/2011-382, ve znění usnesení ze dne 12. května 2021, č. j. 12 C 218/2011-407,

takto:

- I. Řízení o odvolání žalované **se zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně **se** v napadeném výroku o věci samé III a ve výroku o nákladech řízení IV **potvrzuje**.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Odvoláním napadeným rozsudkem soud I. stupně řízení co do částky 870 838,81 Kč s příslušenstvím zastavil (výrok I), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do patnácti dnů od právní moci rozsudku částku 30 023,82 Kč s příslušenstvím (výrok II), požadavek žalobce na zaplacení zbývající částky 7 248 268,18 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok III) a dále uložil žalobci, aby do patnácti dnů od právní moci rozsudku zaplatil žalované náhradu nákladů řízení ve výši 13 500 Kč (výrok IV).
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou žalobce požadoval po žalované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout nepřiměřeně dlouhým řízením vedeným Okresním soudem v Novém Jičíně pod sp. zn. 21 T 53/2006, resp. 21 T 232/2008, ve výši 2 000 000 Kč, nezákonným trestním stíháním ve výši 2 500 000 Kč, částečně vykonaným a poté pro nezákonnost zrušeným trestem zákazu činnosti ve výši 2 500 000 Kč, náhradu nákladů na obhajobu ve výši 53 995 Kč a náhradu ušlého zisku ve výši 3 149 130,81 Kč.
3. Usnesením ze dne 7. 3. 2012 soud I. stupně zastavil řízení co do částky 611 878 Kč s příslušenstvím (která nebyla u žalované v rámci předběžného projednání uplatněna) a poté i pro postupné zpětvzetí žaloby žalobcem; nejprve ohledně částky 200 Kč s příslušenstvím (týkající se nákladů obhajoby), poté částky 7 110 Kč a 21 720 Kč pro uhrazení žalovanou (šlo rovněž o náklady obhajoby), dále co do částky 100,19 Kč s příslušenstvím (pro početní chybu v součtu všech nároků) a nakonec i co do částky 841 808,81 Kč s příslušenstvím požadované žalobcem z titulu náhradu škody (za úvěr na podnikání).
4. Částečným rozsudkem soudu I. stupně ze dne 2. 5. 2016, č. j. 12 C 218/2011-208, byla žalované uložena povinnost nahradit žalobci nemajetkovou újmu způsobenou mu nezákonně vedeným trestním stíháním ve výši 100 000 Kč s příslušenstvím (a v rozsahu částky 2 400 000 Kč s příslušenstvím byla žaloba zamítnuta); poskytnout mu zadostiučinění za výkon trestu ve výši 20 000 Kč s příslušenstvím (a ohledně částky 2 480 000 Kč s příslušenstvím byla žaloba zamítnuta); a nahradit mu nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou trestního řízení ve výši 53 750 Kč s příslušenstvím (přičemž co do částky 1 946 250 Kč s příslušenstvím byla žaloba zamítnuta). Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2017, č. j. 72 Co 455/2016-242, rozsudek soudu I. stupně potvrzen pouze ohledně náhrady nemajetkové újmy způsobené mu nepřiměřenou délkou řízení, a to jen v rozsahu částky 48 375 Kč a ve zbylém rozsahu byl rozsudek zrušen a vrácen soudu I. stupně k dalšímu řízení (k objasnění skutečností vztahujících se k nároku žalobce na náhradu újmy za nezákonné trestní stíhání a dále za nezákonné rozhodnutí o uložení trestu, resp. jeho částečného výkonu) Proti naposledy zmíněnému rozsudku podal žalobce dovolání, které bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2019, č. j. 30 Cdo 4720/2017-263, odmítnuto.
5. Poté soud I. stupně ze shodných tvrzení účastníků řízení a na podkladě provedeného dokazování zjistil, že trestní stíhání žalobce (pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a trestný čin zkrácení údajů o stavu hospodaření a jmění, zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby) bylo zahájeno usnesením Policie České republiky ze dne 21. 12. 2005, č. j. ČTS: PSM-315/HK-22-2005, které bylo žalobci doručeno dne 9. 1. 2006. V trestním řízení vedeném poté Okresním soudem v Novém Jičíně nejprve pod sp. zn. 21 T 53/2006 a poté pod sp. zn. 21 T 232/2008 pak proběhla hlavní líčení ve dnech 23. 5. 2006, 19. 10. 2006, 29. 3. 2007, 25. 4. 2007 a 30. 4. 2007, kdy byl vyhlášen rozsudek, jímž byl žalobce odsouzen k úhrnnému podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let s odkladem na tři roky a k trestu zákazu činnosti spočívajícího ve výkonu funkce jednatele obchodní společnosti v trvání tří let. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 14. 1. 2008 (usnesením odvolacího soudu ze dne 14. 1. 2008, č. j. 4 To 257/2007-535, bylo totiž odvolání žalobce zamítnuto). Dne 22. 4. 2008 podal žalobce proti usnesení odvolacího soudu dovolání, na jehož základě dovolací soud usnesením ze dne 20. 11.

2008, sp. zn. 6 Tdo 901/2008, rozhodnutí obou nižších soudů zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Dne 5. 8. 2009 pak proběhlo hlavní líčení, dne 20. 4. 2010 byl soudu doručen znalecký posudek a při hlavním líčení konaném dne 17. 8. 2010 byl žalobce obžaloby zproštěn. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 29. 9. 2010. Po právní moci zmíněného odsuzujícího rozsudku (dne 12. 5. 2008) zahájil Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm správní řízení vedená pod sp. zn. MěÚ/Živn.1408/Ba a sp. zn. ZIV/3251/2010 Ba, v nichž rozhodnutím ze dne 17. 7. 2008, které nabylo právní moci dne 30. 9. 2008, žalobci odňal živnostenská oprávnění. Dne 15. 11. 2010 žalobce podal návrh na obnovu těchto řízení, usnesením ze dne 8. 12. 2010 bylo uvedené správní řízení obnoveno a usnesením ze dne 3. 2. 2011, které nabylo právní moci dne 24. 2. 2011, bylo rozhodnuto o zachování žalobcových živnostenských oprávnění. Svědkyně K. V. (manželka žalobce) pak ve své výpovědi uvedla, že žalobcovo trestní stíhání mělo vliv na celou rodinu. Žalobce totiž především přišel o zdroj svého příjmu a nadto rozhodnutí o zrušení jeho živnostenských oprávnění bylo vyvěšeno na úřední desce obecního úřadu, kde rodina bydlí. Na syna tyto skutečnosti měly menší vliv než na dceru, která tehdy chodila na základní školu v obci, kde rodina bydlela, a děti se jí tudíž na trestní stíhání žalobce ptaly. Vzhledem k tomu, že žalobce nemohl najít žádnou práci, byl po určitou dobu veden v evidenci úřadu práce (jako žadatel o zaměstnání). Nakonec celou situaci vyřešili tak, že žalobkyně si zřídila společnost xxx xxx, kterou si žalobce od ní poté, kdy byl obžaloby zproštěn, koupil. Částku, kterou jí měl žalobce za tuto transakci zaplatit, si svědkyně nepamatovala (snad šlo o částku 200 000 Kč), nevzpomněla si pak ani na konkrétní zakázky, jimiž se v té době společnost zabývala, a ani na to, kdo je vlastně zajišťoval (ona sama odborné vzdělání ani zkušenosti v této oblasti neměla). K rozvaze týkající se let 2008 a 2009, z níž vyplývá nárůst tržeb této společnosti, se pak svědkyně také neuměla vyjádřit. V té době se totiž věnovala práci účetní pro společnost xxx xxx (tj. práci vykonávané pro společnost svého otce) a na nově zřízenou společnost xxx xxx tak měla čas pouze odpoledne, večer a o víkendech. Dále soud I. stupně zjistil, že společnost xxx xxx byla zapsána do živnostenského a obchodního rejstříku dne 30. 10. 2008 s předmětem činnosti (mimo jiné) truhlářství a podlahářství, jejíž jednatelkou byla žalobcova manželka. Dne 15. 10. 2010 se stal jediným jednatelem společnosti žalobce s tím, že on i jeho manželka mají v této společnosti každý podíl v rozsahu 50 %. Soud I. stupně zjistil i to, že žalobce dne 15. 2. 2011 uplatnil u žalované nárok na náhradu majetkové i nemajetkové újmy ve výši 10 761 109 Kč. Stanoviskem ze dne 15. 8. 2011, které bylo žalobci doručeno dne 22. 8. 2011, však žalovaná žalobcům nárok odmítla.

6. Uvedená skutková zjištění prvostupňový soud následně právně posoudil podle § 1, § 5 písm. a), b), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 15 odst. 2, § 26, § 31a odst. 1, 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, a s poukazem na články 5 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod uzavřel, že zahájení trestního stíhání, které skončilo rozsudkem, jímž byl žalobce obžaloby zproštěn, má stejné následky jako nezákonné rozhodnutí, v jehož důsledku žalobci vznikla nemajetková újma. Při rozhodnutí o výši finanční satisfakce soud I. stupně předně zkonstatoval, že žalobci hrozil po dobu jeho trestního stíhání, tedy po dobu čtyř let a devíti měsíců (od 9. 1. 2006, kdy mu bylo doručeno usnesení o jeho zahájení, do 29. 9. 2010, kdy bylo pravomocně skončeno), trest odnětí svobody v rozpětí od jednoho do osmi let (tedy v sazbě vyšší než průměrné, přičemž s ohledem na jeho dosavadní trestní bezúhonnost bylo možno předpokládat uložení trestu odnětí svobody při dolní hranici zmíněné trestní sazby). Předmětné trestní stíhání vyvolalo u žalobce nepříznivý psychický stav a také napětí v jeho rodině, což jeho manželka potvrdila. Tvrzení, že toto trestní stíhání mělo vliv i na jeho profesi a nadto poškodilo jeho dobrou pověst, však žalobce neprokázal. Z provedeného dokazování totiž vyplynulo pouze to, že žalobcova manželka v té době založila firmu se stejným předmětem podnikání, jemuž se žalobce do té doby věnoval (truhlářství a podlahářství), kde žalobce ve své práci pokračoval. Poté, kdy byl žalobce obžaloby zproštěn a odebraná živnostenská oprávnění mu byla navrácena, vedení této společnosti převzal, čímž se mu podařilo podnikání zachovat. Následně soud I. stupně provedl porovnání dané věci s odškodněním za nezákonné trestní stíhání, jehož se dostalo poškozenému

v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 117/2016 ve výši 14 500 Kč. Ve srovnávané věci hrozil poškozenému trest odnětí svobody v témže rozpětí jako žalobci, tj. od dvou do osmi let, za spáchání trestného činu týrání svěřené osoby (společností vnímaného jako závažnější, než u žalobce), poškozený strávil část trestního stíhání ve vazbě a jeho trestní stíhání bylo medializováno (na rozdíl od žalobce), poškozený byl zproštěn obžaloby až na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu (jako v případě žalobce) a jeho trestní stíhání trvalo dva roky a pět měsíců (v zásadě o polovinu kratší než u žalobce). Dále soud I. stupně provedl srovnání s případem řešeným v řízení vedeném u téhož soudu pod sp. zn. 31 C 216/2014 (ve znění rozhodnutí odvolacího soudu sp. zn. 20 Co 343/2015), v němž se poškozenému dostalo zadostiučinění ve výši 30 000 Kč za trestní stíhání trvající čtrnáct měsíců (tj. po dobu podstatně než v případě žalobce), hrozil mu trest odnětí svobody v rozpětí od dvou do osmi let a zákaz činnosti (jako v případě žalobce) za spáchání trestného činu pojistného podvodu (tj. trestného činu podobné povahy jako žalobce) a poškozený tvrdil a prokázal dopady trestního stíhání v oblasti rodinných vztahů, ve své profesi i přetrvávající zdravotní potíže (tj. dopady významnější, než tvrdil a prokazoval žalobce). Vzhledem k tomu, že za nepřiměřenou délku trestního stíhání již byl žalobce odškodněn ve výši 48 375 Kč, čímž došlo (mimo jiné) ke kompenzaci délky zmíněného řízení a jeho významu pro žalobce, soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu za nezákonné trestní stíhání ve výši 15 000 Kč s příslušenstvím, přičemž ve zbývající části tohoto nároku, tj. co do žalobcova požadavku na zaplacení částky 2 485 000 Kč, žalobu zamítl. Dále soud I. stupně zkonstatoval, že trestu odnětí svobody (podmíněně odloženého) i zákazu činnosti spočívajícího ve výkonu funkce jednatele společnosti se měl žalobce podrobit od právní moci odsuzujícího trestního rozsudku, tj. ode dne 14. 1. 2008, do vydání usnesení Nejvyššího soudu dne 20. 11. 2008, jímž bylo toto rozhodnutí zrušeno, tedy po dobu deseti měsíců. Živnostenská oprávnění pak byla žalobci odňata rozhodnutím Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm ze dne 30. 9. 2008, což bylo oznámeno vyvěšením na úřední desce v místě, kde žalobce i jeho rodina bydlí. Současně však bylo prokázáno také to, že žalobce pracoval a podílel se tak na podnikání společnosti xxx xxx zapsané do obchodního rejstříku dne 30. 10. 2008, která měla předmět podnikání shodný s jeho předchozí podnikatelskou činností a nesla jeho jméno. Žalobcova manželka, která byla v obchodním rejstříku vedena od 30. 10. 2008 do 15. 10. 2010 jako jednatelka zmíněné společnosti, pak ve své svědecké výpovědi nebyla schopna uvést žádné konkrétní skutečnosti týkající se fungování této společnosti (neznala její zakázky, jímž se společnost věnovala, ani jakého zisku či ztráty dosahovala). V té době totiž pokračovala ve svém dosavadním zaměstnání vykonávaném pro jinou společnost. S přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobcova manželka potvrdila i to, že s předmětem činnosti nově zřízené společnosti neměla žádné zkušenosti a k jejímu vedení neměla ani odborné znalosti, je zřejmé, že fakticky vedl tuto společnost žalobce. Trest, který byl žalobci nezákonně uložen, byl tudíž způsobilý zasáhnout do jeho běžného způsobu života pouze ode dne 30. 9. 2008, kdy byla jeho živnost zrušena, do dne 30. 10. 2008, kdy se začal věnovat práci v nově zřízené společnosti, tj. po dobu jednoho měsíce. Vzhledem k tomu, že pro specifické okolnosti této věci soud I. stupně nenalezl žádné obdobné případy ke srovnání, dospěl k závěru, že jednoměsíčnímu trestu zákazu činnosti, jemuž byl žalobce nucen se podrobit, je přiměřeným zadostiučiněním částka 10 000 Kč. Soud I. stupně proto uložil žalované povinnost zaplatit z tohoto titulu žalobci částku 10 000 Kč s příslušenstvím, a ohledně částky 2 490 000 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl. Na nárok na náhradu škody za náklady vynaložené žalobcem na svou obhajobu v trestním řízení soud I. stupně aplikoval § 442 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, a poté s odkazem na soudní judikaturu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 8. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1158/2004, a ze dne 4. 11. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004) dospěl k závěru, že žalobce prokázal úhradu účelně vynaložených nákladů JUDr. Vladimírovi Hamplovi pouze ve výši 7 100 Kč (kterou však již žalovaná žalobci zaplatila) a JUDr. Janě Gavlasové ve výši 21 720 Kč (která byla žalovanou rovněž uhrazena) a nadto ve výši 5 023,82 Kč. Soud I. stupně proto uložil žalované, aby z tohoto titulu zaplatila žalobci ještě částku 5 023,82 Kč s příslušenstvím a ohledně částky 19 941,18 Kč žalobu zamítl. Požadavek žalobce na náhradu ušlého zisku (za rok 2010) ve výši 2 193 327 Kč pak

soud I. stupně rovněž zamítl. V souvislosti s tím soud I. stupně předně poukázal na to, že žalobce po zrušení jeho živnostenských oprávnění (dne 30. 9. 2008) pracoval a zjevně se celkově podílel na podnikání společnosti xxx xxx (tedy společnosti nesoucího jeho jméno a pokračující v podnikatelské činnosti, kterou se předtím, byť v postavení fyzické osoby, podnikatele, zabýval). Podle soudu I. stupně byla proto zdrojem žalobcova příjmu i po jeho pravomocném odsouzení a zrušení jeho živnostenských oprávnění stejná výdělečná činnost, kterou vykonával v předchozí době (pouze s tím rozdílem, že v předchozí době vykonával tuto činnost na základě svého živnostenského oprávnění). Dále soud I. stupně rozhodl, že žalobce, který ani po poučení podle § 118a odst. 1 a 3 zákona č. 99/1963Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nebyl schopen jím tvrzený ušlý zisk konkretizovat, tj. setrval na svém tvrzení, že podle daňového příznání za rok 2007 předpokládal nárůst zisku o 30 %, aniž by přitom zohlednil příjem, jehož v hodnocené době skutečně dosahoval, v tomto směru neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní. Mezi žalobcem tvrzenou škodou ve výši 60 000 Kč, která mu měla vzniknout marně objednanou reklamou, resp. inzercí jím poskytovaných služeb, v době, kdy nemohl podnikat, a nezákonným usnesením o zahájení trestního stíhání, resp. nezákonným rozhodnutím o odsouzení, soud I. stupně neshledal příčinnou souvislost. Nadto žalobce i ohledně tohoto nároku (přes výzvu soudu) neuvedl, jakým konkrétním způsobem měla objednaná reklama přijít vniveč, když provozoval svou výdělečnou činnost po svém pravomocném odsouzení ve společnosti xxx xxx tedy ve společnosti nesoucí jeho jméno i příjmení a podnikající na témže trhu se stejným předmětem činnosti, jako před tímto odsouzením. Navíc žalobce neprokázal ani to, že si tvrzenou inzercí na dané období objednal a zaplatil. Nárok žalobce na zaplacení částky 60 000 Kč s příslušenstvím soud I. stupně proto rovněž zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení soud I. stupně odůvodnil odkazem na § 142 odst. 2, 3 a § 146 odst. 2 o. s. ř.

7. Proti tomuto rozsudku, a to pouze proti jeho zamítavému výroku, podal žalobce včasné odvolání. V něm se předně soustředil na výčet výhrad, které má k postupu orgánu činných v trestním řízení (tj. že byl nezákonně obviněn, trestně stíhán a nejprve i pravomocně odsouzen pro trestný čin související s podnikáním, což je podle jeho názoru skutečnost, kterou společnost vnímá velmi negativně; rozhodnutí soudů obou stupňů, jimiž byl uznán vinným, bylo nesprávné, protože vycházelo ze zcela chybného právního hodnocení o nemožnosti započtení žalobcem tvrzené pohledávky atd.). Dále soudu I. stupně vytkl, že projednávanou věc neporovnal s případy, které mu žalobce k tomuto účelu nabídl (tj. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3604/2014, rozsudek ze dne 21. 3. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1271/2016 a rozsudek ze dne 28. 8. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3942/2016 a náleze Ústavního soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3183/2015), resp. že porovnal danou věc s jinými případy, které však podle žalobce nemají s danou věcí shodné prvky (odškodnění za nezákonné trestní stíhání pro trestný čin pojištění podvodu totiž není trestným činem hospodářské povahy, ale trestným činem proti majetku, a proto jej s danou věcí srovnávat nelze). Oproti tomu v případě řešeném Ústavním soudem v jeho nálezu ze dne 27. 9. 2016 sp. zn. IV. ÚS 3183/2015, lze shodné prvky nalézt, protože šlo o odškodnění za nezákonné trestní stíhání vedené vůči osobě žijící ve stejném regionu jako žalobce a v obdobném období, což žalovaná odškodnila částkou 50 000 Kč a soud jí nadto přiznal částku 300 000 Kč. Ze všech uvedených důvodů je rozhodnutí o odškodnění za nezákonné trestní stíhání žalobce pouze ve výši 15 000 Kč nesprávné a pro žalobce dehonestující. Ani náhradu nemajetkové újmy za výkon trestu ve výši 10 000 Kč soud I. stupně nestanovil správně. Žalobce totiž nevykonával trest zákazu činnosti a podmíněně odložený trest odnětí svobody pouze pod dobu jednoho měsíce, ale po dobu nejméně jednoho roku (od doby, kdy bylo vyneseno usnesení Krajského soudu v Ostravě, jímž bylo odvolání žalobce zamítnuto, tj. ode dne 14. 1. 2008, do doby, kdy bylo žalobci doručeno rozhodnutí Nejvyššího soudu, jímž byla původní rozhodnutí soudů nižších stupňů zrušena, tj. do dne 5. 1. 2009. Nadto byl tento trest zapsán do rejstříku trestů, což znamená, že jakákoli činnost, která byla podmíněna „čistým“ trestním rejstříkem, byla žalobci zapovězena. Společenské postavení žalobce tak, byť reálně nebyl omezen na svobodě, utrpělo.

Dále je žalobce přesvědčený, že mu měla být přiznána náhrada škody za náklady na obhajobu poskytnutou mu JUDr. Vladimírem Hamplem celkem ve výši 17 100 Kč, což znamená, že žalované, která z tohoto titulu zaplatila pouze částku 7 100 Kč, měla být uložena povinnost zaplatit mu ještě zbývající částku 10 000 Kč. Úhrada této částky totiž byla prokázána fakturou č. 98/2008, v níž je poznamenáno, že se jedná o zálohu, která byla zmíněnému advokátovi již uhrazena. Ohledně výpočtu ušlého zisku pak žalobce odkázal na své podání ze dne 10. 5. 2013 a zde označené důkazy. Argumentace žalované, že se žalobce i po svém odsouzení živil stejnou činností, jakou se zabýval do té doby, je podle žalobce nesprávná, protože směšuje podnikání fyzické a právnické osoby a dále i zisk z podnikání a příjem ze zaměstnání či jiné obdobné činnosti. Dále měl soud I. stupně vyhovět požadavku žalobce na náhradu investic do reklamy, jež nakonec vyšla vniveč (v důsledku nezákonného odsouzení žalobce a zrušení jeho podnikání.) Žalobce totiž zaplacení reklamy za období let 2006 až 2008 doložil. Za současného zdůraznění nesprávnosti postupu soudu I. stupně i při rozhodnutí o nákladech řízení, proto žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v odvoláním napadených výrocích zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

8. Žalovaná své odvolání podané proti vyhovujícímu výroku napadeného rozsudku vzala před zahájením odvolacího jednání zpět. Navrhla proto, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil.
9. Odvolací soud z podnětu a v rozsahu podaného odvolání přezkoumal rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), přičemž doplnil dokazování rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. 6. 2015, č. j. 28 C 246/2015-245, jímž bylo poškozenému, který byl také nezákonně trestně stíháný pro zvlášť závažný zločin kráčení daně, poplatků a podobné povinné platby, tedy rovněž s hrozbou trestu odnětí svobody v rozpětí od jednoho do osmi let a zákazu činnosti. Ve srovnávaném případě bylo trestní stíhání vedeno po dobu dvaceti měsíců (tj. po kratší dobu než žalobce) a poškozenému se dostalo odškodnění ve výši 55 000 Kč (částku 25 000 Kč mu zaplatila žalovaná a částka 30 000 Kč mu byla přiznána soudem), čímž bylo zohledněno poškození nejen psychického zdraví poškozeného, ale i zásah do jeho rodinného života, protože poškozený, jeho manželka a syn od té doby dochází na psychoterapii a nadto užívají antidepresiva (zásah do života poškozeného a jeho rodiny byl tudíž významnější, než u žalobce). Ve srovnávaném případě soud porovnal jím projednávanou věc s případem řešeným rozsudkem téhož soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 10 C 116/2013-128, jímž bylo rozhodnuto o odškodnění poškozeného, který byl nezákonně trestně stíháný pro trestný čin úvěrového podvodu s hrozbou trestu odnětí svobody až do dvanácti let (tj. s hrozbou vyššího postihu, než žalobce), řízení trvalo devět let a čtyři měsíce, a částečně proběhlo i vazebně (což je delší doba s intenzivnějším zásahem do dosavadního života, než tomu bylo u žalobce), za což se poškozenému dostalo odškodnění ve výši 102 000 Kč (52 000 Kč zaplatila žalovaná a 50 000 Kč mu přiznal soud), jímž byly zohledněn zásah nejen do jeho psychické sféry, protože od té doby trpí depresemi, ale také do jeho společenského života, neboť věc byla rozsáhle medializována (což jsou výrazně citelnější zásahy, než byly prokázány u žalobce). Po takto doplněném dokazování (§ 213 odst. 4 o. s. ř.) dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalobce důvodné není.
10. Pro své rozhodnutí si soud I. stupně opatřil dostatek skutkových zjištění, ze kterých odvolací soud po jejich doplnění, rovněž vychází. Soud I. stupně provedl v této věci dokazování v potřebném rozsahu, z provedených důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění a věc i přiléhavě právně posoudil. S ohledem na to, že se odvolací soud s logickým, pečlivým a zcela vyčerpávajícím odůvodněním napadeného rozsudku plně ztotožňuje, pro stručnost proto na ně v podrobnostech odkazuje.
11. K odvolacím námitkám žalobce pak odvolací soud pouze doplňuje, že soud I. stupně postupoval správně, když dovedl, že žalobci náleží finanční zadostiučinění, neboť se v daném případě jednalo

o nezákonné zahájení a následné vedení trestního stíhání, přičemž následně zproštění obžaloby mělo stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí (§ 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.). Dále odvolací soud souhlasí se soudem I. stupně, že při určení konkrétní výše zadostiučinění je třeba řídit se zásadou přiměřenosti a předvídatelnosti odškodnění (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, č. j. 30 Cdo 1747/2014). V dané věci byl žalobce vystaven nepříznivým důsledkům trestního stíhání přesahujícího čtyři roky, kdy mu hrozil trest odnětí svobody v rozpětí od jednoho do osmi let. Manželka žalobce pak ve své svědecké výpovědi potvrdila, že pod vlivem těchto skutečností žil žalobce v napětí a že vrstevníci dcery věděli o zrušení žalobcových živnostenských oprávnění. Vzhledem k tomu, že za nepřiměřenou délku trestního stíhání již byl žalobce odškodněn částkou 48 375 Kč, čímž došlo (mimo jiné) ke kompenzaci délky trestního stíhání a jeho významu pro žalobce, tak povaze trestné činnosti, pro kterou byl žalobce nezákonně stíhán (trestný čin hospodářské povahy), délce trestního stíhání, výši trestu, který žalobci hrozil i následkům, které tím byly žalobci způsobeny, i podle odvolacího soudu odpovídá zadostiučinění ve výši 15 000 Kč, které je současně srovnatelné s výší odškodnění poskytnutého poškozeným v obdobných případech. Námitku žalobce, že soud I. stupně měl provést srovnání s případy, které byly přezkoumávány rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3604/2014, ze dne 21. 3. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1271/2016 a ze dne 28. 8. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3942/2016 a nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3183/2015, odvolací soud shledal jako nepřipadnou, protože zmíněnými rozhodnutími byly rozsudky nižších soudů, jimiž bylo o odškodnění rozhodnuto, zrušeny (vesměs proto, že se nezabývaly srovnáním s jinými případy).

12. Rovněž s rozhodnutím soudu I. stupně o výši náhrady za nemajetkovou újmu, která byla žalobci způsobena částečným výkonem trestů, jež mu byly uloženy nezákonným rozhodnutím soudu, odvolací soud souhlasí. Z provedeného dokazování vyplynulo, že na základě trestu zákazu činnosti, který byl žalobci v nezákonně vedeném trestním řízení uložen, Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm rozhodnutím ze dne 29. 9. 2008 zrušil žalobcova živnostenská oprávnění. Dne 30. 10. 2008 došlo k založení společnosti xxx xxx Manželka žalobce, která měla za tímto účelem nově zřízenou společnost založit a vést (jako její jediná jednatelka a společnice) pak ve své svědecké výpovědi potvrdila, že k takové činnosti neměla žádné odborné znalosti ani zkušenosti, přičemž k samotnému fungování této společnosti uvedla pouze to, že jedinou osobou, která ve zmíněné firmě pracovala, byl žalobce (jiné skutečnosti jí o firmě známy nebyly). Z provedeného dokazování je proto i podle odvolacího soudu zřejmé, že faktickou činnost společnosti xxx xxx zajišťoval žalobce, který tím pokračoval ve své dosavadní pracovní činnosti. Za těchto okolností odvolací soud souhlasí se soudem I. stupně, že trest zákazu činnosti uložený žalobci na základě nezákonně vedeného trestního stíhání byl způsobilý zasáhnout do žalobcova dosavadního způsobu života v jeho pracovní oblasti po dobu jednoho měsíce, a to od konce září 2008 do konce října 2008. Za přiměřené odškodnění nemajetkové újmy, kterou tím žalobce utrpěl, lze proto i podle odvolacího soudu (s přihlédnutím ke zmíněným specifickým okolnostem dané věci) považovat částku 10 000 Kč. Tvrzení žalobce, že mu byla způsobena nemajetková újma také nezákonně uloženým trestem odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, uvedl až v odvolání, což je nepřípustné. K tomuto novému tvrzení proto odvolací soud nepřihlížel.

13. Z obsahu spisu dále vyplývá, že žalobce své tvrzení o zaplacení zálohy JUDr. Vladimírovi Hamplovi ve výši 10 000 Kč (za obhajobu poskytnutou mu v nezákonně vedeném trestním řízení) doložil pouze fakturou ze dne 9. 4. 2008, č. 98/2008, v níž je sice úhrada této zálohy uvedena, nikoliv však to, že ji zaplatil žalobce. Tato faktura proto sama o sobě neprokazuje, že žalobce zálohu ve výši 10 000 Kč svému obháji skutečně zaplatil. Pakliže žalobce (přes výzvu soudu I. stupně) neprokázal úbytek ve své majetkové sféře o zmíněnou částku, nemůže se úspěšně domáhat její náhrady po žalované. Samotná existence faktury (byť zmiňuje zaplacení zálohy) totiž neprokazuje, že je to žalobce, komu tím vznikla škoda (srovnej například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 986/2001, a ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 30 Cdo 421/2015). Soud I. stupně proto postupoval

správně, když požadavek žalobce na nahrazení škody, která mu měla vzniknout zaplacením zálohy za obhajobu JUDr. Vladimíra Hampla ve výši 10 000 Kč, zamítl.

14. Dále odvolací soud souhlasí se soudem I. stupně v jeho závěru, že žalobce neprokázal existenci tvrzeného ušlého zisku ani příčinnou souvislost s nezákonně vedeným trestním stíháním, resp. nezákonně uloženým trestem. Jednak žalobce ani po poučení soudu I. stupně tento svůj nárok dostatečně neobjasnil a nadto nebyl schopen uvést žádný konkrétní kontrakt nebo závazek, který měl pro období od února 2008 do listopadu 2008 sjednaný a pro ukončení svého živnostenského oprávnění nemohl splnit. Oproti tomu z obsahu spisu vyplynulo, že žalobce se své dosavadní činnosti i nadále věnoval, a to prostřednictvím dne 30. 10. 2008 vzniklé právnické osoby, společnosti xxx xxx, což je společnost nesoucí jeho jméno a příjmení a nadto se zabývající podnikáním ve stejné oblasti se specializací na stejný předmět činnosti, jemuž se dříve věnoval žalobce.
15. Nárok na náhradu škody za marně vynaložené náklady za reklamu, resp. inzerci žalobcových služeb, ve výši 60 000 Kč, žalobce rovněž dostatečně neodůvodnil a ani neprokázal. Pakliže žalobce pokračoval ve své dosavadní činnosti ve společnosti nesoucí jeho jméno a příjmení a provozující stejnou činnost, jíž se do té doby žalobce zabýval, tak faktury ani kopie novinové inzerce samy o sobě neprokazují existenci žalobcem tvrzené újmy, natož pak příčinnou souvislost s nezákonným trestním stíháním, resp. odsouzením žalobce.
16. Rozhodnutí soudu I. stupně o náhradě nákladů řízení je také správné (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015). Žalobce v dané věci spojil ke společnému projednání více jím uplatněných nároků. O třech nárocích na odškodnění nemateriální újmy bylo rozhodováno na základě úvahy soudu a z titulu všech tří těchto nároků bylo žalobci zadostiučinění přiznáno (za nepřiměřenou délku trestního řízení, za nezákonné trestní stíhání a za nezákonný výkon trestu). To znamená, že žalobce má v této části právo na plnou náhradu nákladů řízení (tj. ohledně částky 150 000 Kč). Ve zbývajících částech nároků byl žalobce úspěšný v rozsahu částky 183 853,82 Kč a neúspěšný ohledně zaplacení částky 3 727 154,99 Kč; úspěšný byl tudíž v rozsahu 4,7 % žalobou požadovaného plnění oproti úspěchu žalované v rozsahu 95,3 %. Vzhledem k tomu, že procesní neúspěch žalované byl zcela nepatrný, náleží jí podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 254/2015 Sb., částka 300 Kč za každý ze 45 úkonů (za vyjádření k žalobě dne 10. 10. 2011, dne 31. 3. 2016, dne 29. 4. 2016, 8. 8. 2016, 15. 11. 2019, 17. 2. 2021 a 1. 3. 2021 a dále za přípravu na jednání a za účast na jednání soudu dne 3. 4. 2013, 18. 6. 2013, 27. 9. 2013, 7. 2. 2014, 28. 3. 2014, 16. 5. 2013, 8. 7. 2014, 7. 10. 2014, 25. 11. 2014, 28. 11. 2014, 22. 3. 2016, 22. 4. 2016, 2. 5. 2016, 27. 8. 2019, 25. 11. 2019, 14. 8. 2020, 27. 11. 2020, 19. 2. 2021, 12. 3. 2021), tj. celkem částka 13 500 Kč.
17. Vzhledem k tomu, že žalovaná vzala své odvolání před zahájením odvolacího jednání zpět, odvolací soud řízení o tomto odvolání zastavil (§ 96 o. s. ř.), přičemž rozsudek soudu I. stupně v jeho zamítavém výroku o věci samé jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
18. Žalované, která byla procesně úspěšná i v odvolacím řízení, proto náleží náhrada nákladů hotových výdajů za přípravu na jednání odvolacího soudu dne 8. 12. 2021 a za účast na tomto jednání, tj. dvakrát po 300 Kč (§ 142 odst. 1, § 137 odst. 2, § 151 odst. 3 a § 224 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 1 odst. 3, § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně, jehož přípustnost za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. přezkoumá dovolací soud.

Praha 8. prosince 2021

JUDr. Lubomír Velc v. r.
předseda senátu